

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ง
ABSTRACT	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
1. หลักสูตรสถานศึกษา	12
1.1 ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษา	12
1.2 ความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา	13
1.3 หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	15
1.4 หลักสูตรท้องถิ่นและการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	19
2. ภูมิปัญญาท้องถิ่น	23
2.1 ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น	23
2.2 ลักษณะสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น	24
2.3 วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น	25

หัวเรื่อง	หน้า
2.4 การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน	27
3. ขอบข่ายการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ..	29
3.1 การปรับกิจกรรมการเรียนรู้หรือจัดกิจกรรมเสริม	29
3.2 การปรับรายละเอียดของเนื้อหา	31
3.3 การจัดทำคำอธิบายหรือรายวิชาเพิ่มเติม	32
3.4 การปรับปรุงหรือเลือกใช้สื่อการเรียนรู้	33
3.5 การจัดทำสื่อการเรียนรู้ชิ้นใหม่	36
4. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	38
4.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	38
4.2 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	41
5. การบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1	42
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
6.1 งานวิจัยในประเทศ	45
6.2 งานวิจัยในต่างประเทศ	48
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
4. การวิเคราะห์ข้อมูล	57
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย	58
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์	59
2. การวิเคราะห์ข้อมูล	60
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	126
1. วัตถุประสงค์การวิจัย	126
2. สมมติฐานการวิจัย.....	126

หัวข้อ	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย	127
4. สรุปผลการวิจัย	128
5. อภิปรายผล	130
6. ข้อเสนอแนะ	133
บรรณานุกรม	135
ภาคผนวก	141
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	142
ภาคผนวก ข การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม	150
ภาคผนวก ค คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	153
ภาคผนวก ง หนังสือเพื่อการวิจัย.....	155
ประวัติผู้วิจัย	159

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 18
2	จำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 1 จำแนกรายอำเภอ ตามสถานภาพ และขนาดสถานศึกษา 43
3	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา 52
4	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา 53
5	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา 61
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ 62
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 1 ด้านการปรับกิจกรรมการเรียนรู้หรือจัดกิจกรรมเสริม จำแนกตามสถานภาพ 64
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 1 ด้านการปรับรายละเอียดของเนื้อหา จำแนกตามสถานภาพ ... 67
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 1 ด้านการจัดทำคำอธิบายหรือรายวิชาเพิ่มเติม จำแนกตาม สถานภาพ 71

ตารางที่	หน้า
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 1 ด้านการปรับปรุงหรือเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ จำแนกตามสถานภาพ	74
11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 1 ด้านการจัดทำสื่อการเรียนรู้ชิ้นใหม่ จำแนกตามสถานภาพ	76
12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา	78
13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 1 ด้านการปรับกิจกรรมการเรียนรู้หรือจัดกิจกรรมเสริม จำแนกตามขนาดสถานศึกษา	80
14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 1 ด้านการปรับรายละเอียดของเนื้อหา จำแนกตาม ขนาดสถานศึกษา	82
15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 1 ด้านการจัดทำคำอธิบายหรือรายวิชาเพิ่มเติม จำแนกตามขนาด สถานศึกษา	85
16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 1 ด้านการปรับปรุงหรือเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ จำแนกตามขนาด สถานศึกษา	87

ตารางที่	หน้า
17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 1 ด้านการจัดทำสื่อการเรียนรู้ขึ้นใหม่ จำแนกตามขนาด สถานศึกษา	89
18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 1 จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา	91
19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 1 ด้านการปรับกิจกรรมการเรียนรู้หรือจัดกิจกรรมเสริม จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา.....	94
20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 1 ด้านการปรับรายละเอียดของเนื้อหาจำแนกตามสถานภาพ และขนาดสถานศึกษา	98
21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ด้านการจัดทำคำอธิบายหรือรายวิชาเพิ่มเติม จำแนกตามสถานภาพ และขนาดสถานศึกษา.....	104
22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 1 ด้านการปรับปรุงหรือเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ จำแนกตาม สถานภาพ และขนาดสถานศึกษา	108

ตารางที่	หน้า
23	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ด้านการจัดทำสื่อการเรียนรู้ชิ้นใหม่ จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา 112
24	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ต่อการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา..... 116
25	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ต่อการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการปรับกิจกรรมการเรียนรู้หรือจัดกิจกรรมเสริม จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา..... 117
26	ผลการทดสอบรายคู่ ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ต่อการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการปรับกิจกรรมการเรียนรู้หรือจัดกิจกรรมเสริม จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา 118
27	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ต่อการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการปรับรายละเอียดของเนื้อหา จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา 119
28	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ต่อการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดทำคำอธิบายหรือรายวิชาเพิ่มเติมจำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา 120

ตารางที่	หน้า
29 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ต่อการนำภูมิ ปัญญาท้องถิ่นมาใช้ ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการปรับปรุงหรือ เลือกใช้สื่อการเรียนรู้ จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา	121
30 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ต่อการนำภูมิ ปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดทำสื่อการ เรียนรู้ชิ้นใหม่ แยกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา	122
31 ผลการทดสอบรายคู่ ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน...	123
32 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1	124